

Βασικές Προκλήσεις για την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων στη νέα Προγραμματική Περίοδο 2021-2027

*1η Ημερίδα για τη
Νέα Αναπτυξιακή Στρατηγική της
Περιφέρειας Ιονίων Νήσων
(ΕΣΠΑ 2021-2027)
Κέρκυρα, 18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2020*

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ Π.Ι.Ν.

α. Η ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ Π.Ι.Ν. λαμβάνει υπόψη μία σειρά επιμέρους περιφερειακών και εθνικών στρατηγικών

β. μέσω του Περιφερειακού Προγράμματος Ιονίων Νήσων 2021-2027 θα επιδιωχθεί η υλοποίηση ΜΕΡΟΥΣ της συνολικής Αναπτυξιακής Περιφερειακής Στρατηγικής.

η θέση της Π.Ι.Ν... μέσα από 3 χωρικές οπτικές

- στη Μακρο-Περιφέρεια Αδριατικής - Ιονίου

- στο «δυτικό ανάπτυγμα» του ελληνικού χώρου

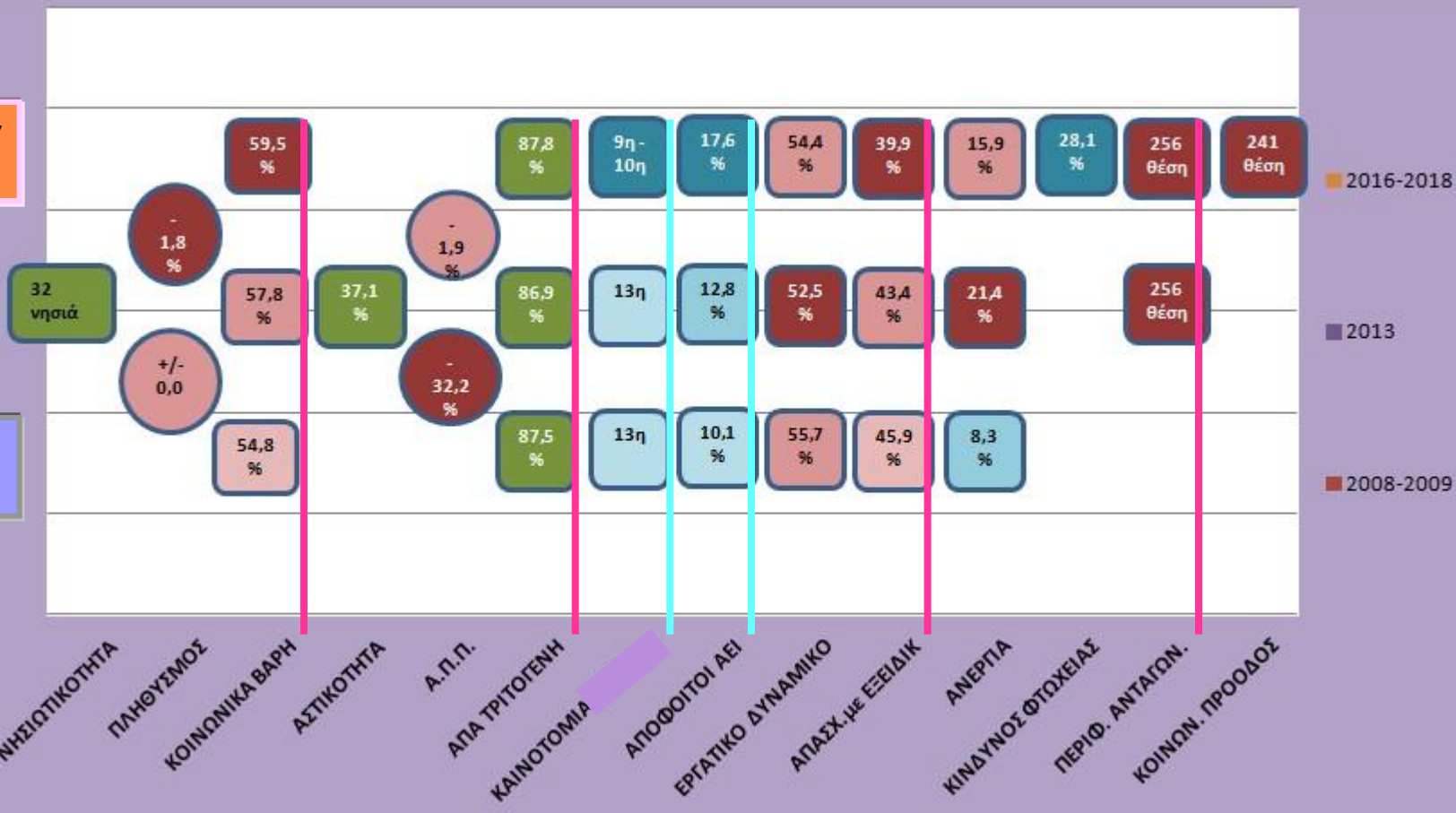
- η Περιφερειακή οντότητα

η Π.Ι.Ν. με αριθμούς...

μετά την Κρίση

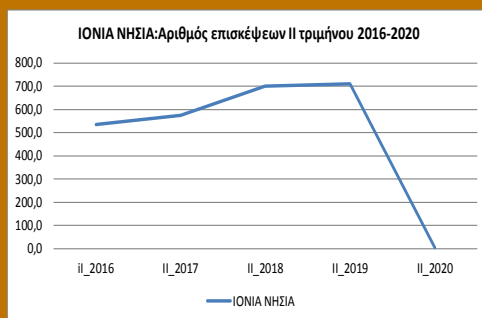
στην Κρίση

Προ Κρίσης

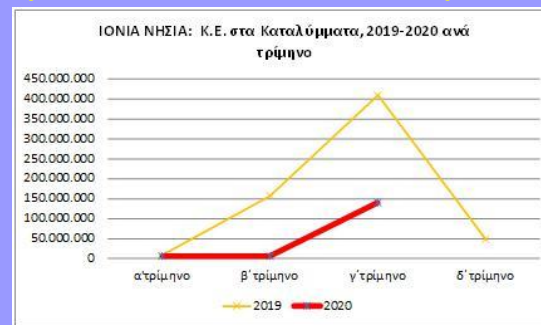

... ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ COVID-19

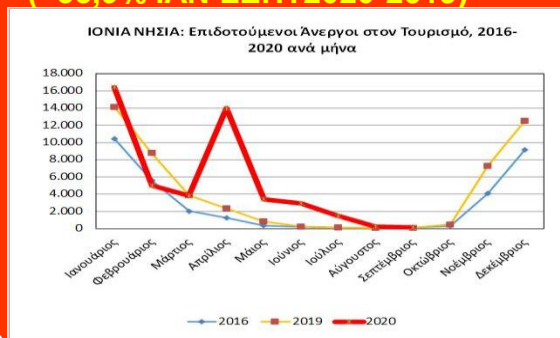
Αριθμός επισκέψεων (-94,4% ΙΙ 3μηνο 2020-2019)

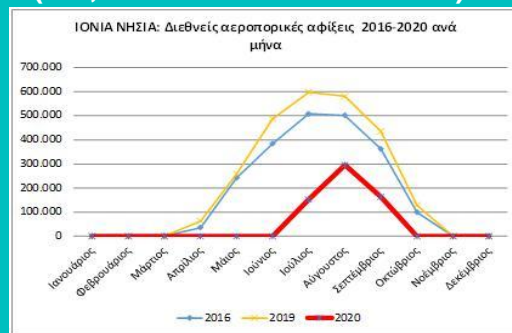
Κ.Ε. καταλυμάτων (-73,6% ΙΑΝ-ΣΕΠΤ2020-2019)

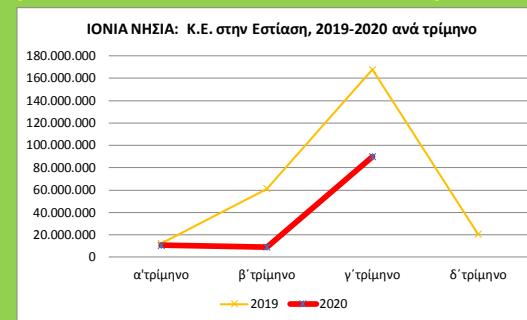
Επιδοτ. Ανεργία στον Τουρισμό (+55,9% ΙΑΝ-ΣΕΠΤ2020-2019)

Διεθνείς αεροπ. Αφίξεις (-74,7% ΙΑΝ-ΣΕΠΤ2020-2019)

Κ.Ε. εστίασης (-54,5% ΙΑΝ-ΣΕΠΤ2020-2019)

Πηγή: Τμ. Τουρισμού Ι.Π.-
εργασία φοιτητών α' εξαμήνου
2020-2021

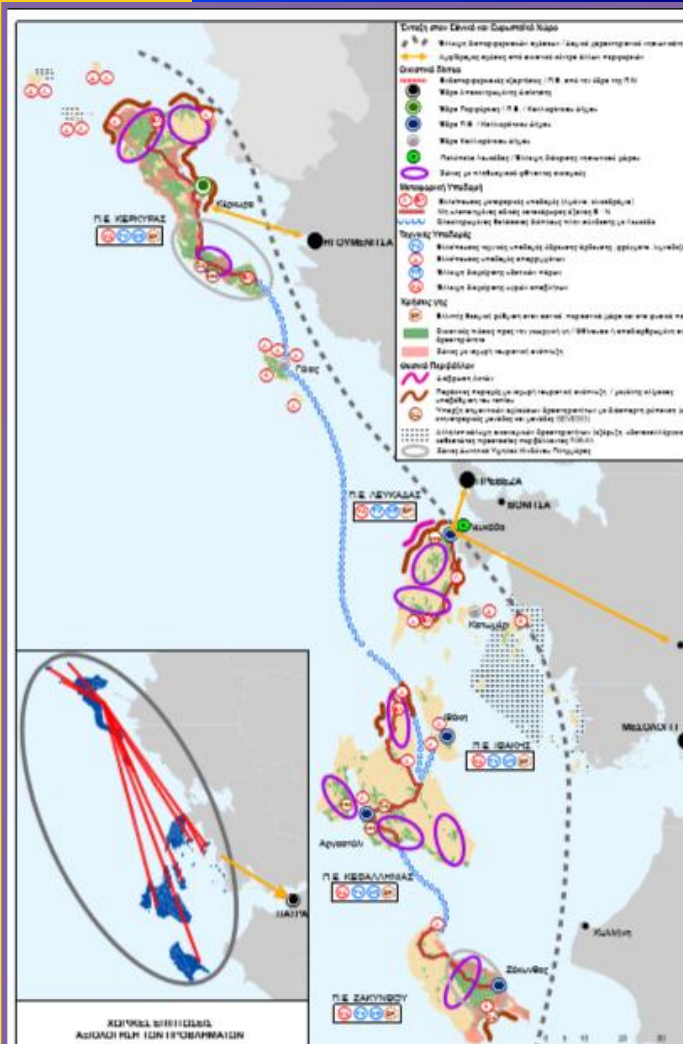
8 χαρακτηριστικά...

1. μάλλον δυσμενές δημογραφικό περιβάλλον

2. ένα παραγωγικό σύστημα:

- σχεδόν μονομερούς προσανατολισμού - κυριαρχούμενο από τον τριτογενή τομέα (μαζικός τουρισμός και εμπόριο),
- χαμηλής δια- λειτουργικότητας και
- σχετικά περιορισμένης ανταγωνιστικότητας,
- με χαμηλά επίπεδα καινοτομίας (παρά τη σχετική βελτίωση)

3. ανθεκτική (λόγω τουρισμού) στην πρόσφατη οικονομική κρίση, αγορά εργασίας (σχετικά συγκρατημένη ανεργία), που όμως προσφέρει ολοένα και περισσότερες θέσεις εργασίας χαμηλής εξειδίκευσης, σε αντίθεση με τα επίπεδα δεξιοτήτων των ανέργων

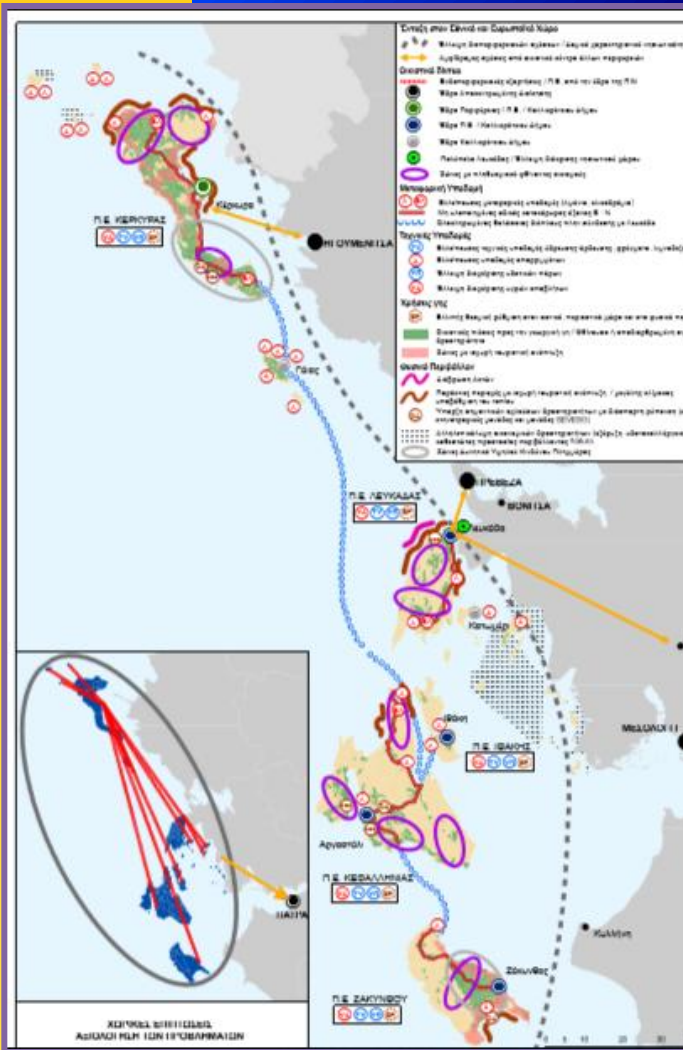
8 χαρακτηριστικά...

4-περιβαλλοντική ποικιλομορφία και εύθραυστες ισορροπίες όσον αφορά στους φυσικούς και περιβαλλοντικούς πόρους λόγω της νησιωτικότητας, που προκαλούν για:

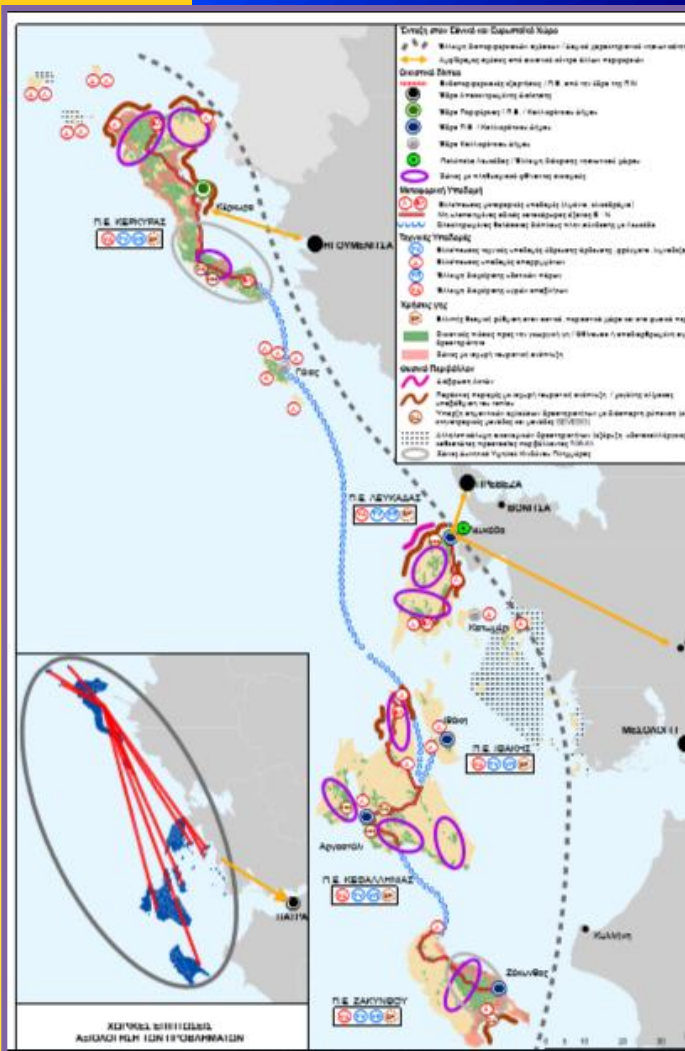
- “εξοικονόμηση”,
- “επανάχρηση”,
- συνετή & βιώσιμη “διαχείριση”.

Ταυτόχρονα η (γεω) μορφολογία της αυξάνει τους φυσικούς και ανθρωπογενείς κινδύνους.

5-βελτιούμενη “εξωτερική διασύνδεση” μέσω πυλών εισόδου-εξόδου με τα ΔΕΔ-Μ, αλλά και σημαντικό έλλειμμα στην “εσωτερική” διασυνδεσιμότητα μικρών και μεγάλων νησιών

8 χαρακτηριστικά...

6-διατηρούμενη αναντιστοιχία ανάμεσα στις βελτιούμενες κοινωνικές (εκπαιδευτικές και υγειονομικές) υποδομές και στις αντίστοιχες παρεχόμενες υπηρεσίες (κυρίως λόγω ποσοτικών και ποιοτικών ελλείψεων σε στελεχιακό δυναμικό)

7-βελτιωμένη εικόνα συγκριτικά με τις άλλες Περιφέρειες, όσον αφορά στην κοινωνική ένταξη και την αντιμετώπιση της φτώχειας

8-ορατές χωρικές διαφοροποιήσεις (παρά μια γενική ομοιογένεια) που αφορούν: τόσο τους οικιστικούς, πολιτιστικούς και εν δυνάμει τουριστικούς πόρους, όσο και την παραγωγική εξειδίκευση των επιμέρους χωρικών ενοτήτων.

και 2 νέες παράμετροι...

α. Η **θαλάσσια οπτική**, που τοποθετεί τα Ιόνια Νησιά με τρόπο άμεσο στη μεσογειακή γεω-οικονομία, Αναδεικνύει:

την αναγκαιότητα των συνδεδεμένων κόσμων και ρόλων,

τη διαρκή αναζήτηση της καινοτομίας, την εγκράτεια στην αξιοποίηση των πόρων και το σεβασμό στο οικοσύστημα.

β. Οι αλληλ- διαδεχόμενες κρίσεις, που αγγίζουν σχεδόν ολόκληρο τον κοινωνικο-οικονομικό ιστό της Περιφέρειας,

σε αντίθεση με τους «συνήθεις» γεωλογικούς (σεισμοί) και κλιματολογικούς κινδύνους (πυρκαγιές, πλημμύρες κλπ) που επιφέρουν τοπικού χαρακτήρα επιπτώσεις ανά τακτά διαστήματα.

→ 4 (κατηγορίες)

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

α. Ισχυροποίηση της παραγωγικής δυναμικότητας και ικανότητας

Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του περιφερειακού παραγωγικού ιστού & προτύπου

Ενίσχυση ικανότητας προσαρμογής παραγωγικού συστήματος

β. Διασφάλιση της κοινωνικής συνεκτικότητας

Αποκλιμάκωση των διαρθρωτικού τύπου προβλημάτων και αδυναμιών στην αγορά εργασίας

Εξασφάλιση βιωσιμότητας και ανταπόκρισης των κοινωνικών συστημάτων

γ. Αντιμετώπιση αποτελεσματική των ιδιομορφιών της νησιωτικότητας

Βελτιστοποίηση της διαβίωσης υπό τους περιορισμούς της νησιωτικότητας

Διαχείριση της τρωτότητας του νησιωτικού «οικοσυστήματος»

δ. Αξιοποίηση ποικιλομορφίας πόρων & χωρικής διαφορετικότητας

3 ΣΤΟΙΧΕΙΑ Π.Σ.

ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑ

ενίσχυση της «ελκυστικότητα» ...

με το διαρκή επηρεασμό των παραγόντων που ενθαρρύνουν την ανάληψη (καινοτόμου κυρίως) επιχειρηματικής δραστηριότητας με δημιουργία αντίστοιχης απασχόλησης, αλλά και διαμορφώνουν τις συνθήκες προσέλκυσης κατοίκων και επισκεπτών

διασφάλιση της «βιωσιμότητας» ... που παραπέμπει κυρίως στις συνθήκες διαβίωσης του πληθυσμού με τις ιδιαιτερότητες που δημιουργεί η νησιωτική φυσιογνωμία, στη περιβαλλοντική αειφορία και στη θωράκιση του κοινωνικού ιστού

ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ

ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ

έμφαση στην «ανθεκτικότητα» ... ως μιας πολύ-διάστατης διαδικασίας αντιμετώπισης πιέσεων με αντίκτυπο στο περιφερειακό «οικοσύστημα», με ταυτόχρονη ικανότητα προσαρμογής, ανάκαμψης και εξέλιξης

7 ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ Π.Ι.Ν.

7 ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

1. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του περιφερειακού παραγωγικού ιστού & προτύπου.

2. Ενίσχυση ικανότητας προσαρμογής παραγωγικού συστήματος

3. Αποκλιμάκωση των διαρθρωτικού τύπου προβλημάτων και αδυναμιών στην αγορά εργασίας

4. Εξασφάλιση βιωσιμότητας και ανταπόκρισης των κοινωνικών συστημάτων

5. Βελτιστοποίηση της διαβίωσης υπό τους περιορισμούς της νησιωτικότητας

6. Διαχείριση της τρωτότητας του νησιωτικού «οικοσυστήματος»

7. Αξιοποίηση της ποικιλομορφίας των πόρων και της χωρικής διαφορετικότητας

1. Διαφοροποίηση του παραγωγικού συστήματος & προτύπου στην κατεύθυνση της «έξυπνης εξειδίκευσης»

2. Διαμόρφωση συνθηκών ανθεκτικότητας του παραγωγικού συστήματος

3. Αξιοποίηση του πλεονάσματος δεξιοτήτων για αναβάθμιση της Αγοράς Εργασίας

4. Δημιουργία συνθηκών κοινωνικής ανθεκτικότητας

5. Διασφάλιση βασικών προϋποθέσεων ελκυστικής διαβίωσης κατοίκων & επισκεπτών

6. Βιώσιμη αντιμετώπιση φυσικών & ανθρωπογενών πιέσεων στο νησιωτικό οικοσύστημα

7. Προώθηση ολοκληρωμένων χωρικών πολιτικών ενδογενούς ανάπτυξης

ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ Π.Σ.

1. Διαφοροποίηση του παραγωγικού συστήματος (έμφαση στην ποιότητα και την «έξυπνη εξειδίκευση»)

2. Διαμόρφωση συνθηκών ανθεκτικότητας του παραγωγικού συστήματος (ψηφιακή οικονομία & απασχόληση, δεξιότητες εργαζ κλπ)

3. Αξιοποίηση του πλεονάσματος δεξιοτήτων για αναβάθμιση της Αγοράς Εργασίας (απασχόληση, δεξιότητες ανέργων, κοινωνική οικονομία)

4. Δημιουργία συνθηκών κοινωνικής ανθεκτικότητας (υγεία- πρόνοια, εκπαίδευση, ευάλωτες ομάδες κλπ)

5. Διασφάλιση βασικών προϋποθέσεων ελκυστικής διαβίωσης κατοίκων & επισκεπτών (υποδομές διακίνησης – διασύνδεσης, ψηφιακές υποδομές, αστική κινητικότητα)

6. Βιώσιμη αντιμετώπιση φυσικών & ανθρωπογενών πιέσεων (υδατικοί πόροι, ενέργεια, κυκλική οικονομία, βιοποικιλότητα, κλιματική αλλαγή)

7. Προώθηση ολοκληρωμένων χωρικών πολιτικών ενδογενούς ανάπτυξης (αστικές περιοχές, παράκτια & θαλάσσια ζώνη, Μικρά Νησιά, ενδοχώρα)

Ε.Σ.(i)-Ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και την αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών
Ε.Σ.(ii)-Εκμετάλλευση από τα οφέλη της ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις & τις κυβερνήσεις
Ε.Σ.(iii)-Ενίσχυση της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ
Ε.Σ. (iv)-Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την έξυπνη εξειδίκευση, τη βιομηχανική μετάβαση και την επιχειρηματικότητα

ΕΤΠΑ

Ε.Σ. (ii)-Βελτίωση της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κλπ - υποδομές
Ε.Σ. (iii)-Ακόμη μεγαλύτερη κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, (iv) εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη κλπ- υποδομές

ΕΚΤ

Ε.Σ.(I) βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση όλων των ατόμων που αναζητούν εργασία
Ε.Σ.(III) προώθηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε υπηρεσίες παιδικής μέριμνας, την προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων, την ενεργό και υγιή γήρανση κλπ
Ε.Σ.(IV) βελτίωση της σχέσης της αγοράς εργασίας με τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, υποστήριξη απόκτησης βασικών δεξιοτήτων, (ψηφιακών κ.ά.)
Ε.Σ.(VI) προώθηση της δια βίου μάθησης, αναβάθμιση των δεξιοτήτων και επανακατάρτιση
Ε.Σ. (VII)-Προώθηση της ενεργού ένταξης με στόχο την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών και την ενεργό συμμετοχή και τη βελτίωση της απασχολησιμότητας
Ε.Σ.(VIII)-Προώθηση της κοινωνικο-οικονομικής ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών και των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά
Ε.Σ. (IX)- Ενίσχυση της ίσης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες υγείας & κοινωνικής προστασίας & φροντίδας φροντίδας
Ε.Σ. (X)-προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης των ατόμων που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και τα παιδιά
Ε.Σ. (XI) - Αντιμετώπιση υλικής στερήσης μέσω της τροφής ή/και βασική υλική βοήθεια στους απόρους, συμπεριλαμβανομένων των συνοδευτικών μέτρων

Ε.Σ. (i)-Ενίσχυση της ψηφιακής συνδεσιμότητας
Ε.Σ. (ii)-Ανάπτυξη βιώσιμου, ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς ΔΕΔ-Μ
Ε.Σ. (iii)-Ανάπτυξη βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης, ασφαλούς και διατροφικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, κλπ
Ε.Σ. (iv)-Προαγωγή της βιώσιμης πολυτροπικής αστικής κινητικότητας
Ε.Σ. (i, ii και iii)-Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης, ΑΠΕ κλπ
Ε.Σ.(iv)-Προαγωγή της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης των κινδύνων και της ανθεκτικότητας στις καταστροφές
Ε.Σ.(v)-Προαγωγή της βιώσιμης διαχείρισης του νερού
Ε.Σ.(vi)-Προώθηση της μετάβασης σε μια κυκλική οικονομία
Ε.Σ.(vii)Ενίσχυση της βιοποικιλότητας, των πράσινων υποδομών στο αστικό περιβάλλον κά

Ε.Σ. (i)-Ενίσχυση της ολοκληρωμένης κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (BAA)
Ε.Σ.(ii)-Ενίσχυση της ολοκληρωμένης κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών και των παράκτιων περιοχών μέσω της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (ΟΧΕ και ΤΑΠΤΟΚ).

Χρονοδιάγραμμα

ΜΑΡΤΙΟΣ
2021(?)

ΦΕΒΡ.
2021

ΙΑΝ. 2021

ΔΕΚ. 2020

1^η
Αναπτυξι-
ακή
Ημερίδα
18/12/2020

1^{ος}
κύκλος -
Συναντή-
σεις
Διαβούλε-
σης ανά
Σ.Π.
21-22/
12/2020

2^{ος} κύκλος
-
Συναντή-
σεις
Διαβούλε-
σης ανά
Σ.Π.
20/01/2021

2^η
Αναπτυξι-
ακή Ημερίδα
25/1/2021
&
ακολουθως
συζήτηση
στην ΠΕ
Διαβούλε-
σης

Υποβολή
συνοπτικο-
ύ κειμένου
στο
Υπ.Αν.Επ.
30/1/2021

Διαβούλε-
ση με
φορείς
Τομεακών
Πολιτικών

Διαβούλε-
ση με
Ε.Ε.

Υποβολή
Π.Π. στην
ΕΕ
(3 μήνες
μετά την
επίσημη
υποβολή
του νέου
ΕΣΠΑ

Συζήτηση στο
Περιφερειακό
Συμβούλιο Ι.Ν.

Βασικές Προκλήσεις για την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων στη νέα Προγραμματική Περίοδο 2021-2027

*1η Ημερίδα για τη
Νέα Αναπτυξιακή Στρατηγική της
Περιφέρειας Ιονίων Νήσων
(ΕΣΠΑ 2021-2027)
Κέρκυρα, 18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2020*